

E ceea ce nu a reușit însă Nucu Păunescu în rolul clasicului valet al comediei spaniole, înlocuind prin violență de gest și limbaj efectele de haz popular.

Într-un rol lipsit de unitate și consistență, Sanda Băncilă nu a fă-

cut altceva decît să dibuie, uneori cu grație, conturul rolului.

Scenografia Lidiei Radian a încercat să sugereze prin cîteva siluete de decor, cam prea sumare, un cadru pentru momentele respective de joc.

Al. Popovici

TEATRUL TINERETULUI

„CHIRIȚA ÎN PROVINCIE” de Vasile Alecsandri

Data premierii: 12 mai 1963. Regia: Sanda Manu. Decoruri și costume: Sergiu Singer. Distribuția: Arcadie Donos (Chirița); Gh. Gîmă (Birzoi); Jean Teodorescu și Marin Moraru (Guliță); Magda Popovici și Jana Gorea (Luluța); Neofita Pătrașcu (Safta); Tudorel Popa (Di. Șarl); Florin Vasiliu (Leonaș); Alex. Lungu (Ion); Vasile Gheorghiu (Un țaran); Ion Gh. Arcudeanu (Alt țaran); Ilie Frimu (Încă un țaran); Luiza Marinescu (O invitată); Margareta Papazian (O domnișoară); Pompilia Vasii (O mamă); Vasile Gheorghiu (Un june); Ion Gh. Arcudeanu (Și încă un june); N. Niculescu-Stere (Un domn grav); Genoveva Preda (Țiganca).

În afară de valoarea de document pe care cei 111 ani de la prima reprezentare pe scena teatrului ieșean i-o conferă, *Chirița în provincie* își mai păstrează interesul pentru critica izbutită a unor năravuri ale epocii, autenticul și pitorescul personajelor, savoarea replicii. Piesa are un anume farmec pe care patina vremii nu a izbutit să-l acopere și pe care îl regăsești, la fiecare nouă lectură, la fel de proaspăt. Tabloul de viață, în ansamblu, este specific societății moldovene de la jumătatea secolului trecut — imediat după revoluția de la 1848 — iar personajele sînt surprinse cu culoare și originalitate, și tocmai prin aceasta piesa lui Alecsandri capătă valorile unui document artistic autentic, pe care teatrele au datoria să nu-l uite.

La înscrierea în repertoriul Teatrului Tineretului a piesei *Chirița în provincie* a stat, firește, intenția de a înlesni publicului tînr al teatrului să cunoască una din cele mai reprezentative piese din perioada cînd se puneau bazele teatrului nostru realist. Nu într-un spectacol experimental, care să ofere o „exemplificare” la capitolul „teatrul lui Alecsandri” predat la literatura romînă, ci într-un spectacol viu, contemporan, cu mijloace scenice moderne, de pe pozițiile noastre de astăzi.

În ultimii trei-patru ani, cîteva din teatrele noastre au înregistrat incontestabile succese punînd în scenă unele din piesele lui Alecsandri (*Piața din casă* pe scena studioului Institutului de Teatru, în regia lui Ion Finteșteanu, *Millo director și Iași 'n carnaval*, la Teatrul Regional București, în regia lui Dinu Cernescu, și, mai recent, *Chirița în Iași*, pe scena Teatrului de Stat din Brașov, în regia lui Ion Simionescu). Punerea în scenă a tuturor acestor piese a prilejuit realizatorilor lor — care au dovedit originalitate și inventivitate în găsirea de mijloace scenice noi — adevărate creații.

Ceea ce a caracterizat spectacolele amintite a fost în primul rînd viziunea contemporană a creatorilor lor, strădania acestora de a sublinia sensurile actuale ale textului, într-un limbaj teatral nou.

Conceput pe aceleași coordonate este și spectacolul Sandei Manu de la Teatrul Tineretului. Regizoarea și interpreții au pornit la descifrarea textului cu zîmbetul amuzat la care te invită de altfel naivitatea intrigii și a unor situații, precum și a unor procedee vovedilești pe care le întîlnim în text. În desfășurarea spectacolului, această atitudine față de text — necesară — nu este disimulată în nici un fel. Sanda Manu și-a îndreptat în principal atenția asupra

Florin Vasiliu (Leonaș)

Tudorel Popa (Șarl)

Scenă din spectacol

conturării cât mai sugesive a personajului central, Chirița, dezvăluind resorturile lui sociale și oferind cât mai multe elemente pentru ca spectatorul să ajungă cu ușurință la generalizări. Interpretii au fost lăsați să aibă aerul că joacă și se joacă cu personajele, aducând acolo unde trebuiau (și atât cât trebuiau) ușoare accente de parodie. În ce privește cuplele, au fost lucrate cu conștiinciozitate și interpretate mai mult decît corect. Decorurile semnate de Sergiu Singer s-au acordat perfect cu concepția regizorală.

Din excelenta trupă de care dispune Teatrul Tineretului, regizoarea și-a putut alcătui fără efort o distribuție adecvată.

Arcadie Donos a desenat înfățișarea Chiriței, ale cărei grații zaharosite le-a mimat cu ușoară ostentație, subliniind incisiv amestecul de prostie și înfumurare al personajului, pornirile erotice întîrziate, împletite cu visurile de mîrire. În ansamblu, se poate spune că Arcadie Donos s-a descurcat cu abilitate în acest prim rol de mare întindere și de tradiție în care îl vedem și care pune serioase probleme de tehnică actoricească. Interpretarea sa ni s-a părut mai reușită în actul II, cînd a dat o mare sugestivitate voluptăților pe care i le aduce isprăvnicia lui Bîrzoii, și pe care le soarbe molcom, odată cu cafeaua și aroma țigărilor pe care le puflăie fandosit.

Intr-o compoziție lucrată cu inteligența și finețea cu care-și construiește în genere rolurile, Tudorel Popa a dat cu expresivitate viață scenică

profesorului Șarl. Renunțînd să pună accentul pe pitorescul facil al limbajului stîlcit pe care-l folosește personajul, actorul a devenit — într-un fel — un comentator al acțiunilor Chiriței și odraslei sale.

Sub aripa ocrotitoare de cloșcă a Chirițoaiei, răzgîiatul netot Guliță, predecesor al lui Goe, a apărut, în interpretarea lui Marin Moraru, ca un pui pipernicit la trup și mai ales la minte, cu o mîină veșnic plîngăreată și nătîngă. Magda Popovici, ingenuă cu reale calități, a știut să schițeze candoarea Luluței, pe care a înzestrat-o cu un farmec simplu, fără prețiozități, și nu fără o umbră de ironie. Florin Vasiliu, cu mișcări și gesturi pe care le execută cu agilitatea și precizia unui balerin, a impus atenției personajul Leonaș, ale cărui peripeții amoroase le-a privit ca pe un pretext pentru denunțarea moralei Bîrzoienilor.

De pe o poziție actuală a fost conceput și Ion (Alexandru Lungu), care apare nu ca un servitor ce încercă treburile stăpînilor din lipsă de istețime, ci cu bună știință, pentru a-și ride de ei.

Mai puțin izbutit, în concepție, a fost personajul Bîrzoii (Gh. Gîmă), care nu s-a armonizat cu restul personajelor. Tipurile de țărani care apar în figurație nu au fost rediate consecvent cu linia în care a fost conceput Ion. Unele din ele au avut o linie caricaturală ce ar fi trebuit evitată.

Ilie Rusu

TEATRUL DE PĂPUȘI DIN CLUJ

„HARAP ALB”, dramatizare de Nela Stroescu după basmul lui Ion Creangă, și „DE LA CLUJ LA POLUL SUD” de György Mehes

Din repertoriul foarte variat al Teatrului de păpuși din Cluj am văzut recent două spectacole. Este vorba de *Harap Alb*, dramatizare de Nela Stroescu, după cunoscutul basm al lui Ion Creangă, și *De la Cluj la Polul Sud*, o piesă a lui György Mehes. Diferite ca temă, mod de realizare și

expresie artistică, cele două spectacole sînt edificatoare în ceea ce privește activitatea actuală a teatrului.

Prelucrarea Nelei Stroescu rămîne fidelă basmului original, cu modificările impuse de transpunerea scenică. Reducția a fost făcută cu discernămint, iar dinamizarea acțiunii